

دانشگاه سبزگان

دانشکده مهندسی عمران

ارزیابی لرزه ای اتصالات مهاربندها در سیستم قاب فولادی سبک

پایان نامه برای دریافت درجه ی کارشناسی ارشد

نام دانشجو: آرزو محمدی

استاد راهنما: دکتر علی جعفروند

استاد مشاور: دکتر حمیدرضا وثوقی فر

اسفند ۱۳۹۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

باسپاس از لطف و عنایت الهی که هر چه دارم ثمره‌ی رحمت اوست.

بر خود لازم می‌دانم تا سپاس خود را انشا‌آنانی کنم که مراد رسیدن به این صفحه از پایان نامه‌ی یاری کرده‌اند.

از کمک‌های بی‌شائبه‌ی استاد عزیزم جناب آقای دکتر علی جعفروند مشکرمی‌کنم که در تمامی سحظه‌های انجام این پایان نامه

بنده را با صبر و سکینایی یاری کرده‌اند.

از جناب آقای دکتر وثوقی‌فر که زحمات مشاوره‌ی این پایان نامه را بر عهده داشتند قدردانی می‌نمایم.

همچنین از تمامی اساتیدم در دوران تحصیل آقایان دکتر ناصر اسدی، دکتر احمدی و دکتر اشتری که همواره از راهبانی‌های

ایشان بهره‌بردم مشکرمی‌کنم.

سپس از پدر و مادر عزیزم سپاس گزارم که همواره مایه‌ی امید و لکرمی‌من در زندگی بوده‌اند.

چکیده

در سال های اخیر استفاده از قاب فولادی سبک در ساخت و سازهای بسیاری از کشورهای دنیا رواج قابل توجهی داشته است. سیستم مزبور ابتدا به عنوان اعضای غیر سازه ای به کار می رفته و بیشتر نقش جداکننده ی فضاهای داخلی را در ساختمان ها داشته است . اما امروزه به عنوان اعضای باربر در اسکلت ساختمان ها به کار گرفته می شود.

اعضای اصلی تشکیل دهنده ی قاب فولادی سرد نورد شده شامل اعضای قائم (Stud) ، اعضای افقی (runner) و مهاربندها می باشند. اعضای قائم به فاصله ۶۰ سانتی متر از همدیگر و درون اعضای افقی قرار می گیرند . اعضای افقی در دو سمت اعضای قائم رابط میان کف و بام می باشند . مهارها نیز مانند سایر سیستم های سازه ای به منظور تامین پایداری جانبی به کار می روند.

با توسعه ی سیستم سرد نورد شده ، تفاوت هایی در نحوه ی اتصالات موجود میان سیستم های آمریکایی و نیوزیلندی ایجاد شد، بنابراین در این تحقیق به بررسی نحوه ی اتصالات مختلف مهاربندها به قاب سازه ای پرداخته خواهد شد. بدین منظور قاب های فولادی سرد نورد شده تحت بارگذاری چرخه ای بر اساس روش B از آیین نامه ASTM-E2126 قرار گرفته اند. قاب ها به ابعاد 2.4×2.4 متر با نرم افزار ABAQUS 6.10 مدل سازی شده اند. در این مدل ها مهارها به دو صورت مستقیم (بدون ورق اتصال) و با ورق اتصال (لچکی و مربعی) در یک طرف و دو طرف قاب به اعضای قائم متصل شده اند. اعضای قائم نیز به دو صورت (از پروفیل تک و پروفیل دوبل) طراحی شده اند.

تحلیل ها در دو مرحله انجام شده اند : در مرحله اول به بررسی نحوه ی اتصال مهارها پرداخته شده و در مرحله دوم شکل پروفیل اعضای قائم و ابعاد مهارها بر روی اتصالات مرحله اول مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج تحلیل در مرحله ی اول نشان داده اند از میان مدل هایی که مهاربندها در آنها به صورت مستقیم به قاب وصل شده اند و مدل هایی که مهارها با ورق اتصال به قاب متصل شده اند، قاب هایی با ورق اتصال مربعی دارای عملکرد بهتری می باشد. همچنین مشاهده شده است مدل هایی با اعضای قائم دوبل و مهارهای دو طرفه دارای مقاومت و سختی بیشتری می باشند .

نتایج تحلیل در مرحله ی دوم حاکی از آن است که تغییر در شکل پروفیل اعضای قائم تفاوت قابل ملاحظه ای بر مقاومت و سختی قابها نداشته است .

برای قاب هایی با سطح مقطع مهاربندهای مساوی ، قاب هایی که ضخامت مهارها در آن ها بیش از ضخامت اعضای قائم بوده عملکرد بهتری داشته اند.

کلمات کلیدی: ارزیابی، رفتار لرزه ای، قاب فولادی، سرد نورد شده، مهاربندی، اتصالات

فهرست مطالب

- فصل ۱ : سازه های فولادی سرد نورد شده ۱
- ۱-۱ مقدمه..... ۲
- ۲-۱ تعریف اصطلاحات عمومی..... ۳
- ۱-۲-۱ اعضای سازه ای فولادی سرد نورد شده..... ۳
- ۲-۲-۱ اعضای ناودانی هادی (Runner)..... ۳
- ۳-۲-۱ اعضای قائم (Stud)..... ۳
- ۴-۲-۱ مهاربند تسمه ای (Strap Brace)..... ۳
- ۵-۲-۱ ضخامت t ۳
- ۶-۲-۱ کمانش پیچشی - خمشی ۴
- ۷-۲-۱ روشهای شکل دادن ۴
- ۸-۲-۱ نقطه جاری شدن F_y ۴
- ۹-۲-۱ نقطه جاری شدن، مقاومت کششی و منحنی تنش - کرنش ۵
- ۳-۱ ویژگی های مصالح سرد نورد شده..... ۵
- ۴-۱ انواع مقاطع سرد نورد شده و کاربردهای آنها..... ۵
- ۱-۴-۱ اعضای قابی سازه ای منفرد..... ۵
- ۲-۴-۱ پانلها و عرشه ها..... ۶
- ۵-۱ ویژگی مصالح استفاده شده در ساختمان های فولادی سرد نورد شده ۹
- ۱-۵-۱ نقطه جاری شدن، مقاومت کششی و منحنی تنش - کرنش..... ۱۰
- ۲-۵-۱ شکل پذیری..... ۱۱
- ۳-۵-۱ تاثیر کار سرد بر خواص مکانیکی فولاد ۱۲
- ۱-۳-۵-۱ استفاده از شکل دهی بوسیله کار سرد..... ۱۴
- ۲-۳-۵-۱ تنش های پس ماند ناشی از کار سرد..... ۱۵

۱۷مقاومت اجزای نازک و معیارهای طراحی	۴-۵-۱
۱۸کمانش موضعی و مقاومت پس از کمانش اجزای نازک فشاری	۱-۴-۵-۱
۱۹سختی پیچشی	۲-۴-۵-۱
۲۰ملاحظات مربوط به محدوده های ضخامت	۳-۴-۵-۱
۲۰حداکثر نسبت عرض قسمت صاف به ضخامت	۱-۳-۴-۵-۱
۲۱حداکثر نسبت عمق به ضخامت جان	۲-۳-۴-۵-۱
۲۲ساختمان های فلزی استاندارد ساخته شده و خانه سازی صنعتی	۶-۱
۲۴دیافراگم های برشی فولادی و سازه های پوسته ای بام	۷-۱
۲۴دیافراگم های برشی فولادی	۱-۷-۱
۲۵سازه های پوسته ای بام	۲-۷-۱
۲۵بام های با ورق تا شده	۱-۲-۷-۱
۲۶مزیت های بامهای با ورق تا شده فولادی	۲-۲-۷-۱
۲۶انواع بام های با ورق تا شده	۳-۲-۷-۱
۲۸بامهای خرابایی با ورق تا شده	۴-۲-۷-۱
۲۸بام های سهمیگون	۳-۷-۱
۲۹تحقیقات و ضوابط طراحی	۸-۱
۳۲ فصل ۲: دیوارهای سرد نورد شده	
۳۳مقدمه	۱-۲
۳۴مشخصه های دیوارهای سرد نورد شده	۲-۲
۳۵سیستم های لرزه بر در سازه های LSF	۳-۲
۳۵دیوار برشی	۱-۳-۲
۳۶قاب مهاربندی شده با تسمه قطری	۲-۳-۲
۳۶تاریخچه تحقیقات دیوارهای سرد نورد شده	۴-۲

فصل ۳: روش های ارزیابی مشخصات لرزه ای سازه ها	۴۳
۱-۳ - مقدمه	۴۴
۲-۳ اعضای سازه ای اصلی و غیراصلی	۴۴
۳-۳ رفتار اجزای سازه	۴۵
۱-۳-۳ رفتار شکل پذیر	۴۵
۲-۳-۳ رفتار نیمه شکل پذیر	۴۶
۳-۲-۳ رفتار ترد	۴۶
۳-۳ سطوح عملکرد	۴۷
۴-۳ روش های تحلیل سازه	۴۸
۱-۴-۳ تحلیل های غیر خطی	۴۸
۱-۱-۴-۳ تحلیل های غیر خطی دینامیکی NDA	۴۹
۱-۱-۱-۴-۳ تحلیل دینامیکی با استفاده از طیف پاسخ غیر خطی RSA	۵۰
۲-۱-۱-۴-۳ تحلیل دینامیکی افزایشی IDA	۵۰
۳-۱-۱-۴-۳ تحلیل تاریخچه زمانی غیر خطی RHA	۵۱
۲-۴-۳ تحلیل استاتیکی غیر خطی (پوش اور)	۵۲
۱-۲-۴-۳ فرضیات روش تحلیل استاتیکی غیر خطی	۵۳
۲-۲-۴-۳ فرایند تحلیل استاتیکی غیر خطی در نرم افزار	۵۴
فصل ۴: معرفی مدل ها و بررسی رفتار آن ها	۵۵
۱-۴ مقدمه	۵۶
۲-۴ معرفی قاب های مدل سازی شده	۵۶
۱-۲-۴ معرفی مقاطع	۵۸
۲-۲-۴ ویژگی مصالح	۵۹

۵۹ بارگذاری	۳-۴
۶۰ ASTM-E2126 روش	۴-۴
۶۱ ASTM E2126 آیین نامه ی B روش	۱-۴-۴
۶۳ مدل های تحلیل شده	۵-۴
۶۶ انتخاب نرم افزار و معرفی آن	۴-۵-۱
۶۷ هندسه مجزا	۴-۵-۲
۶۸ معرفی مدل و نوع تحلیل در نرم افزار	۴-۵-۳
۶۹ خروجی های تحلیل	۴-۶-۶
۷۱ اشکال مربوط به تنش ها و نمودارهای چرخه ای	۴-۶-۱
۷۱ اشکال مربوط به تنش های ایجاد شده در قاب های تحلیل شده	۴-۶-۱-۱
۷۶ اشکال مربوط به ایجاد نواحی پلاستیک در قاب های تحلیل شده	۴-۶-۱-۲
۸۱ منحنی های چرخه ای قاب های تحلیل شده	۴-۶-۱-۳
۸۶ دومی خروجی ها	۴-۶-۲
۹۴ نتایج آزمایشگاهی و تحلیلی	۴-۶-۲-۱
۹۶ مقایسه ی موردی نتایج آزمایشگاهی و تحلیلی	۴-۶-۲-۲
۹۸ مقایسه ی نتایج	۴-۶-۲-۳

فصل ۵ : کنترل و باز بینی مدل ها..... ۱۰۲

۱۰۳ مقدمه	۵-۱
۱۰۳ کنترل مدل	۵-۲
۱۰۴ کنترل ابعاد مش	۵-۲-۱
۱۰۴ نمودارها	۵-۲-۱-۱
۱۰۵ نمونه ی اول	۵-۲-۱-۱-۱
۱۰۶ نمونه ی دوم	۵-۲-۱-۱-۲

۳-۵ مقایسه ی آماری مدل تحلیلی با مدل آزمایشگاهی به کمک نرم افزار SPSS ۱۰۷

۱-۳-۵ نتایج تست Mann-Whitney ۱۰۸

فصل ۶ : نتیجه گیری و پیشنهادات..... ۱۱۰

مراجع..... ۱۱۳

پیوست..... ۱۱۹

فهرست اشکال

- فصل ۱ : سازه های فولادی سرد نورد شده ۱
- شکل ۱-۱ تعدادی از مقاطع سرد نورد شده که مورد استفاده در قاب های سازه ای ۵
- شکل ۱-۲ عرشه ها، پانل ها و ورقهای موجدار ۶
- شکل ۱-۳ پانل های کف سلولی (شرکت H.H. Robertson) ۷
- شکل ۱-۴ پانل های فولادی سردنورد شده مورد استفاده در بام ۷
- شکل ۱-۵ عبور لوله های تأسیسات از سوراخ های پروفیل سرد نورد شده ۸
- شکل ۱-۶ جایگذاری بخشی از دیوار پانلی مرکب پیش ساخته ۸
- شکل ۱-۷ استفاده از عایق صوتی و حرارتی در بام سیستم ۹
- شکل ۱-۸ منحنی های تنش- کرنش ورق یا نوارهای فولادی کربنی (a) تسلیم بارز، (b) تسلیم تدریجی ۱۰
- شکل ۱-۹ توزیع تنش پسماند اندازه گیری شده در سطوح بیرونی (a) و داخلی (b) ۱۶
- شکل ۱-۱۰ کمانش موضعی اجزای فشاری (a) در تیرها و (b) ستونها ۱۷
- شکل ۱-۱۱ مدهای کمانش یک ناودانی تحت فشار ۱۹
- شکل ۱-۱۲ مدهای کمانش یک ناودانی تحت خمش ۱۹
- شکل ۱-۱۳ پیچش تیر با مقطع ناودانی شکل بارگذاری شده ۲۰
- شکل ۱-۱۴ ساختمان به طور کامل تشکیل شده از مقاطع فولادی سرد نورد شده ۲۲
- شکل ۱-۱۵ اتصال قطعات پیش ساخته در محل ۲۳
- شکل ۱-۱۶ دیافراگم برشی ۲۴
- شکل ۱-۱۷ پانل های فولادی سرد نورد شده در بام با ورق تا شده (شرکت H.H. Robertson) ۲۶
- شکل ۱-۱۸ سازه با ورق تا شده ۲۷
- شکل ۱-۱۹ اعضای سرد نورد شده مورد استفاده در شبکه ی فضایی شرکت تولیدی (Butler) ۲۸
- شکل ۱-۲۰ بام سهمیگون عرشه ی فولادی ورقه ای جوش شده ۲۹

فصل ۲: دیوارهای سرد نورد شده ۳۲

شکل ۱-۲ اجرای پوشش داخلی با گچ برگ، اجرای نمای آجری، اجرای پوشش خارجی سیمان برگ ۳۴

شکل ۲-۲ نمونه ی 2.44×2.44 تحت بار سیکلی ۳۷

شکل ۳-۲ قاب همراه با پوشش OSB ۳۸

شکل ۴-۲ بررسی قاب روی میز لرزه ای با حضور پوشش ۴۱

فصل ۳: روش های ارزیابی مشخصات لرزه ای سازه ها ۴۳

شکل ۱-۳ منحنی رفتار عضو شکل پذیر ۴۵

شکل ۲-۳ منحنی رفتار نیمه شکل پذیر ۴۶

شکل ۳-۳ منحنی رفتار ترد ۴۷

شکل ۴-۳ منحنی رفتار خطی و غیر خطی ۴۸

شکل ۵-۳ منحنی پوش آور ۵۳

فصل ۴: معرفی مدل ها و بررسی رفتار آن ها ۵۵

شکل ۱-۴ معرفی اعضای قاب مهاربندی سرد نورد شده ۵۷

شکل ۲-۴ نحوه ی بارگذاری به روش B از ASTM-E2126 ۶۰

شکل ۳-۴ منحنی پوش ۶۰

شکل ۴-۴ نحوه ی اعمال تغییر مکان رفت و برگشتی به روش B از ASTM-E2126 ۶۲

شکل ۵-۴ تنش های ایجاد شده در مدل C-B-SE ۷۱

شکل ۶-۴ تنش های ایجاد شده در مدل C-B-SE2 ۷۱

شکل ۷-۴ تنش های ایجاد شده در مدل C-B2-SE2 ۷۲

شکل ۸-۴ تنش های ایجاد شده در مدل C-B-K-SE ۷۲

- شکل ۴-۹ تنش های ایجاد شده در مدل C-B2-K-SE2 ۷۳
- شکل ۴-۱۰ تنش های ایجاد شده در مدل C-B-G-SE ۷۳
- شکل ۴-۱۱ تنش های ایجاد شده در مدل C-B-M ۷۴
- شکل ۴-۱۲ تنش های ایجاد شده در مدل C-B-M2 ۷۴
- شکل ۴-۱۳ ناحیه ی تشکیل مفاصل پلاستیک مدل C-B-SE ۷۶
- شکل ۴-۱۴ ناحیه ی تشکیل مفاصل پلاستیک مدل C-B-SE2 ۷۶
- شکل ۴-۱۵ ناحیه ی تشکیل مفاصل پلاستیک مدل C-B2-SE2 ۷۷
- شکل ۴-۱۶ ناحیه ی تشکیل مفاصل پلاستیک مدل C-B-K-SE ۷۸
- شکل ۴-۱۷ ناحیه ی تشکیل مفاصل پلاستیک مدل C-B2-K-SE2 ۷۸
- شکل ۴-۱۸ ناحیه ی تشکیل مفاصل پلاستیک مدل C-B-G-SE ۷۹
- شکل ۴-۱۹ ناحیه ی تشکیل مفاصل پلاستیک مدل C-B-M ۸۰
- شکل ۴-۲۰ ناحیه ی تشکیل مفاصل پلاستیک مدل C-B-M2 ۸۰
- شکل ۴-۲۱ منحنی هیپرتزیس برای مدل C-B-SE ۸۱
- شکل ۴-۲۲ منحنی هیپرتزیس برای مدل C-B-SE2 ۸۲
- شکل ۴-۲۳ منحنی هیپرتزیس برای مدل C-B2-SE2 ۸۲
- شکل ۴-۲۴ منحنی هیپرتزیس برای مدل C-B-K-SE ۸۳
- شکل ۴-۲۵ منحنی هیپرتزیس برای مدل C-B2-K-SE2 ۸۳
- شکل ۴-۲۶ منحنی هیپرتزیس برای مدل C-B-G-SE ۸۴
- شکل ۴-۲۷ منحنی هیپرتزیس برای مدل C-B-M ۸۴
- شکل ۴-۲۸ منحنی هیپرتزیس برای مدل C-B-M2 ۸۵
- شکل ۴-۲۹ منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-B-SE ۸۶
- شکل ۴-۳۰ منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-B-SE2 ۸۶
- شکل ۴-۳۱ منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-B2-SE2 ۸۷
- شکل ۴-۳۲ منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-B-K-SE ۸۷

- شکل ۴-۳۳ منحنی پوش دو خطی شده برای مدل مدل C-B2-K-SE2 ۸۸
- شکل ۴-۳۴ منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-B-G-SE ۸۸
- شکل ۴-۳۵ منحنی پوش دو خطی شده برای C-B-M ۸۹
- شکل ۴-۳۶ منحنی پوش دو خطی شده برای مدل 2 C-B-M ۸۹
- شکل ۴-۳۷ نمودارهای بار - تغییر مکان برای مدل های آزمایشگاهی با اتصال مستقیم مهار به قاب ۹۴
- شکل ۴-۳۸ نمودارهای بار - تغییر مکان برای مدل های آزمایشگاهی با ورق اتصال ۹۴
- شکل ۴-۳۹ مقایسه ی نتایج آزمایشگاهی و تحلیلی برای مدل C-B-M ۹۶
- شکل ۴-۴۰ مقایسه ی نتایج آزمایشگاهی و تحلیلی برای مدل C-B2-K-SE2 ۹۶
- شکل ۴-۴۱ مقایسه ی نتایج آزمایشگاهی و تحلیلی برای مدل C-B-SE2 ۹۷
- شکل ۴-۴۲ مقایسه ی نتایج آزمایشگاهی و تحلیلی برای مدل C-B-K-SE2 ۹۷
- شکل ۴-۴۳ مقایسه نتایج تحلیل برای مدل C-B-SE ۹۸
- شکل ۴-۴۴ مقایسه نتایج تحلیل برای مدل C-B-SE2 ۹۸
- شکل ۴-۴۵ مقایسه نتایج تحلیل برای مدل C-B-K-SE ۹۹
- شکل ۴-۴۶ مقایسه نتایج تحلیل برای مدل C-B2-K-SE2 ۹۹
- شکل ۴-۴۷ مقایسه نتایج تحلیل برای مدل C-B-G-SE ۱۰۰
- شکل ۴-۴۸ مقایسه نتایج تحلیل برای مدل C-B-M ۱۰۰
- شکل ۴-۴۹ مقایسه نتایج تحلیل برای مدل C-B-M2 ۱۰۱

فصل ۵ : کنترل و باز بینی مدل ها ۱۰۲

- شکل ۵-۱ نمودار انرژی داخلی برای مدل C-B-K-SE ۱۰۵
- شکل ۵-۲ نمودار انرژی کرنش مصنوعی برای مدل C-B-K-SE ۱۰۵
- شکل ۵-۱ نمودار انرژی کرنش مصنوعی ۰/۶ درصد از انرژی داخلی برای مدل C-B-K-SE ۱۰۵
- شکل ۵-۴ نمودار نمودار انرژی کرنش مصنوعی برای مدل C-B-SE ۱۰۶

شکل ۵-۵ نمودار انرژی داخلی برای مدل C-B-SE ۱۰۶

شکل ۶-۵ انرژی کرنش مصنوعی ۰/۵۲ درصد از انرژی داخلی برای مدل C-B-SE ۱۰۶

فصل ۶: نتیجه گیری و پیشنهادات ۱۱۰

مراجع ۱۱۴

پیوست ۱۱۹

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-SE ۱۲۰

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-c-SE ۱۲۰

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-SE2 ۱۲۰

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br2-SE2 ۱۲۱

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-c2-SE2 ۱۲۱

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-K-SE ۱۲۱

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-c2-K-SE2 ۱۲۲

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br2-K-SE2 ۱۲۲

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br2-K-SE2 ۱۲۲

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-G-SE ۱۲۳

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-c-G-SE ۱۲۳

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-M ۱۲۳

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-M2 ۱۲۴

منحنی پوش دو خطی شده برای مدل C-Br-c-M2 ۱۲۴

فهرست جداول

فصل ۴ : معرفی مدل ها و بررسی رفتار آن ها	۵۵
جدول ۱-۴ ویژگی مصالح	۵۹
جدول ۲-۴ الگوی بارگذاری به روش B از ASTM-E2126	۶۲
جدول ۳-۴ معرفی و نام گذاری مدل‌های تحلیل شده	۶۳-۶۶
جدول ۴-۴ (الف) پارامترهای حاصل از منحنی پوش دو خطی شده برای سری اول	۹۰
جدول ۴-۴ (ب) پارامترهای حاصل از منحنی پوش دو خطی شده برای سری دوم	۹۱
جدول ۴-۴ (ج) پارامترهای حاصل از منحنی پوش دو خطی شده برای سری سوم	۹۲
جدول ۴-۴ (د) پارامترهای حاصل از منحنی پوش دو خطی شده برای سری سوم	۹۳
فصل ۵ : کنترل و باز بینی مدل ها	۱۰۲
جدول ۱-۵ مقادیر p-value حاصل از تست Mann-Whitney برای قابهای سری اول	۱۰۷
جدول ۲-۵ الف پارامترهای آماری برای مدل C-B-SE	۱۰۸
جدول ۲-۵ ب نتیجه ی تست برای مدل C-B-SE	۱۰۸
جدول ۳-۵ الف پارامترهای آماری برای مدل C-B-K-SE	۱۰۸
جدول ۳-۵ ب نتیجه ی تست برای مدل C-B-K-SE	۱۰۹

فصل اول

سازه های فولادی سرد نورد شده

۱-۱ مقدمه

در ساختمان های فولادی، دو خانواده اصلی اعضای سازه ای وجود دارد. یک گروه از آنها دسته آشنای مقاطع گرم نورد شده و اعضای ساخته شده از ورقها می باشد. دسته ی دیگر که در ایران کمتر شناخته شده ولی از رشد شایان توجهی برخوردار است، مقاطع سرد نورد شده فولادی است که از ورق، نوار یا تسمه های صاف در ماشینهای غلتک، دستگاه پرس یا دستگاههای خم کن شکل داده می شوند. این اعضا تحت عنوان "اعضای سازه ای فولادی سرد نورد شده" نامیده می شوند. ضخامت ورقها یا نوارهای فولادی که معمولاً در اعضای سازه ای فولادی سرد نورد شده استفاده می شود بین ۰/۴ میلی متر تا حدود ۶/۴ میلی متر می باشد. در واقع ورقهای فولادی و میلگردها، تا ضخامت ۲۵ میلی متر قابلیت نورد سرد به شکلهای سازه ای را دارا می باشند.

هرچند که مقاطع فولادی سرد نورد شده در بدنه ماشین، خطوط راه آهن، انواع تجهیزات، قفسه های انبار، ظروف حبوبات، متعلقات بزرگراهها، برجهای انتقال نیرو، دکل های انتقال نیرو، تجهیزات زهکشی و ساخت پل مورد استفاده است، لیکن بحث حاضر اساساً محدود به کاربرد آنها در ساختمان می باشد. برای سایر سازه های غیر از ساختمان، اثرات دینامیکی، خستگی و خوردگی باید مورد توجه قرار گیرند [۲۱].

استفاده از اعضای فولادی سرد نورد شده در ساختمان ها در حدود سالهای ۱۸۵۰ در ایالات متحده و بریتانیای کبیر شروع شد. اگر چه این اعضای فولادی به طور گسترده تا سال های حدود ۱۹۴۰ در ساختمانها مورد استفاده وسیعی قرار نگرفت. توسعه اولیه این مقاطع در ساختمان های فولادی توسط winter مورد بازبینی قرار گرفته است.

از سال ۱۹۴۶ استفاده و توسعه ساختمان های فولادی با مقاطع جدار نازک سرد نورد شده در ایالات متحده با انتشار ویرایش های مختلف « ضوابط طراحی برای اعضای سازه ای فولاد سرد نورد شده » مربوط به « موسسه آهن و فولاد آمریکا (AISI) شتاب بیشتری پیدا کرده است [۳۵].

۲-۱ تعریف اصطلاحات عمومی

۱-۲-۱ اعضای سازه ای فولادی سرد نورد شده

مقاطع می باشند که توسط عملیات پرس بر روی ورقهای بریده شده از صفحات، کلاف یا توسط دستگاههای نورد تولید می شوند. عملیات فوق در دمای محدود اتاق انجام می شود، یعنی بدون افزایش گرمای آشکار نظیر آنچه که در نورد گرم لازم می باشد [۲۱].

۲-۲-۱ اعضای ناودانی هادی (Runner)

این اعضا در دیوارهای ساختمان های سرد نورد شده به صورت افقی در کف و بام نصب شده و هدایت دیوار را بر عهده داشته و رابط میان کف و بام می باشد.

۳-۲-۱ اعضای قائم (Stud)

این اعضا به صورت قائم و به فاصله ی ۴۰ تا ۶۰ سانتی متر درون ناودانی هادی قرار می گیرد و با پیچ و پرچ و یا جوش به ناودانی هادی متصل شده و به شکل یک پانل مرکب بارهای عمودی و جانبی را به تکیه گاهها متصل می کند.

۴-۲-۱ مهاربند تسمه ای (Strap Brace)

اعضایی که بار جانبی وارد بر سیستم را تحمل می کنند.

۵-۲-۱ ضخامت t

ضخامت t در محاسبه خواص مقطع و طراحی مقاطع سرد نورد شده باید برابر ضخامت واقعی فولاد باشد. هر نوع ضخامت مواد پوششی باید از ضخامت فولاد کسر شود، ضخامت حداقل بدون پوشش محصول سرد نورد شده که به محل کاربرده می شود، تحت هیچ شرایطی نباید کمتر از ۹۵٪ ضخامت استفاده شده در طراحی باشد.

۱-۲-۶ کمانش پیچشی - خمشی

کمانش پیچشی - خمشی مودی از کمانش است که اعضای فشاری به طور همزمان تحت اثر خمش و پیچش واقع می شوند بدون اینکه در شکل مقطع تغییری حاصل شود. این نوع از مود کمانشی به خصوص وقتی که مرکز برش مقطع منطبق با مرکز سطح نمی باشد، بحرانی است.

۱-۲-۷ روشهای شکل دادن

معمولاً سه روش در تولید مقاطع سرد نورد شده استفاده می شود :

۱- شکل دادن غلتکی به صورت سرد

۲- عملیات شکل داده با پرس

۳- عملیات شکل دادن با خم کردن

۱-۲-۸ نقطه جاری شدن F_y

در ضوابط ASTM و سایر نشریات، اصطلاح « نقطه جاری شدن » و « مقاومت تسلیم » اغلب برای فولادهای دارای رفتار تنش - کرنش متفاوت استفاده می شود. اصطلاح « نقطه جاری شدن » در ضوابط AISI برای هر دوی اصطلاحات نقطه جاری شدن یا مقاومت تسلیم به کار می رود.

۱-۲-۹ نقطه جاری شدن، مقاومت کششی و منحنی تنش - کرنش

مقاومت اعضای سازه ای فولاد سرد نورد شده بستگی به نقطه جاری شدن یا مقاومت تسلیم دارد، به جز در اتصالات و در حالتی که کمانش ارتجاعی موضعی یا کمانش کلی بحرانی و تعیین کننده باشد نقاط جاری شدن فولادهای فهرست شده در ضوابط AISI بین 24ksi تا 80ksi (165Mpa تا 552Mpa) می باشد.

۳-۱ ویژگی های مصالح سرد نورد شده

- ۱- سبکی
 - ۲- مقاومت و سختی بالا
 - ۳- سادگی در پیش ساختگی آنها و تولید انبوه
 - ۴- نصب سریع و آسان
 - ۵- عدم وجود تاخیرهای ناشی از شرایط آب و هوا
 - ۶- عدم وجود افت و خرش در دماهای محیطی
 - ۷- عدم نیاز به قالب بندی
 - ۸- مقاومت بالا در برابر پوسیدگی و حمله موریانه ها
 - ۹- حمل و نقل اقتصادی
 - ۱۰- عدم قابلیت اشتعال
- ترکیب مزیت‌های فوق می توان منجر به صرفه جویی اقتصادی قابل توجهی در ساخت شود.

۴-۱ انواع مقاطع سرد نورد شده و کاربردهای آنها

اعضای سازه ای فولاد سرد نورد شده دو دسته اصلی تقسیم می شوند:

۱- اعضای قابی سازه ای منفرد

۲- پانل ها و عرشه ها.

۴-۱-۱ اعضای قابی سازه ای منفرد

شکل ۱-۱ تعدادی از مقاطع سرد نورد شده که معمولاً در قاب های سازه ای استفاده می شود را نشان می دهد.

مقاطع متعارف عبارتند از: ناودانی های (مقاطع C شکل)، مقاطع Z شکل، نبشی ها، مقاطع کلاهی شکل، مقاطع I

شکل، مقاطع T شکل و اعضای قوطی شکل.